

Møteinnkalling

Utvalg: Lyngsalpan verneområdestyre
Møtested: Magic mountainlodge, Lyngseidet
Dato: 07.09.2020
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på mail: fmtrods@fylkesmannen.no eller på telefon til 90930802. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 18/20	Godkjenning av innkalling og saksliste til styremøte den 070920		2020/746
ST 19/20	Protokoll etter styremøtet 080620		2020/746
ST 20/20	Oppsetting av fugletitteskjul, Sørlenangsbotn naturreservat		2020/8036
ST 21/20	Søknad om dispensasjon til fastmerking i Lyngsalpan landskapsvernområde, Sallir natur AS		2020/6102
ST 22/20	Tiltak 2020 - oppdatering september		2020/746
ST 23/20	Opplæring av verneområdestyret høsten 2020		2020/746
ST 24/20	Søknad om dispensasjon til bruk av ATV til egen hytte, Elvevoll dalen - Lyngsalpan landskapsvernområde	X	2020/6943
ST 25/20	Brudd på verneforskriften - Bruk av drone i Lyngsalpan landskapsvernområde	X	2020/8045
ST 26/20	Eventuelt styremøte 070920		2020/746
DS 13/20	Innvilget søknad om bruk av drone i Lyngsalpan landskapsvernområde		2020/3978
DS 14/20	Innvilget søknad om bruk av drone over Steindalsbreen - Lyngsalpan landskapsvernområde		2020/6393
RS 3/20	Kopi av brev til Kartverket - kvensk navn på Lyngsalpan - endelig tilråding		2019/13698

Arkivsaksnr: 2020/746-18

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 26.08.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	18/20	07.09.2020

Forvalters innstilling

Møteinnkalling med saksliste godkjennes

Saksopplysninger

Oppsatt styremøte er i tråd med møteplanen. Forvalter sendte påminnelse om styremøtet 19. august. Saksliste og sakspapirer sendes styret minst en uke i forveien. Både faste representanter og vararepresentanter får innkalling, men vara representanter møter dersom det er forfall blant de faste medlemmene i styret.

Arkivsaksnr: 2020/746-19

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 26.08.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	19/20	07.09.2020

Vedlegg:

1 Protokoll styremøte 8. juni 2020

Forvalters innstilling

Protokoll fra styremøtet 8. juni 2020 godkjennes.

Saksopplysninger

Protokoll etter styremøte 8. juni ble sendt til styremedlemmene på e-post 12.juni 2020.
Det kom ingen bemerkninger til protokollen.

Vurdering

Møteprotokoll

Utvalg: Lyngsalpan verneområdestyre
Møtested: Aurora spirit
Dato: 08.06.2020
Tidspunkt: 10:00 – 15:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon
Anni Skogman	Nestleder
Audun Johnsen	Medlem
Berit Kristine Utsi	Medlem
Inger Heiskel	Medlem
Fridtjof Winter	Medlem
Nils Einar Samuelsen	Styreleder
Laila Anita Westby	Medlem

Merknader

Styremøtet ble avholdt på Aurora Spirit i Årøybukt i Lyngen. Etter styremøte og lunsj (kl 12:00) dro styret på befarings langs Lyngstadlandet og på Årøyholmen.

Tilrettelegging ved Sørrenangsbotn naturreservat meldes på møtet opp som eventuelt sak.

Styreleder informerer om at Rhokkunborri nasjonalparkstyre ønsker å komme på besøk, høsten 2020. Styret ønsker dem velkommen og forvalterne kan informere dem om at lyngsalpanstyret skal ha styremøte den 7/9 – et besøk kan eventuelt kombineres med styremøtet.

Styret registrerer at det er kommet nytt brev, jfr. referatsak 2/20. Forvaltere bes om ikke å agere på dette utover forrige svar til avsender.

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Stine Emilie N Hansen	Verneområdeforvalter/ - sekretær
Oddrun Skjemstad	Verneområdeforvalter/ - sekretær

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 11/20	Godkjenning av innkalling og saksliste til møtet 080620		2020/746
ST 12/20	Protokoll etter styremøte 17. mars 2020		2020/746
ST 13/20	Tiltak 2020 - rapportering juni		2020/746
ST 14/20	Forvaltningsmyndighet for de små verneområdene i Lyngen kommune fra 1. mai 2020		2020/1922
ST 15/20	Innkjøp av profileringsklær til verneområdestyret		2020/746
ST 16/20	Eventuelt, styremøte 8. juni 2020		2020/746
ST 17/20	møtegodtgjørelse og reiseregning styremøte 8. juni 2020		2020/746
DS 10/20	Innvilget dispensasjon til bruk av snøskuter til frakt av utstyr og ved til hytte i Elvevoll dalen		2020/2988
DS 11/20	Innvilget dispensasjon til bruk av ATV , helikopter og drone i reindrifta - Ittunjarga, Lyngsalpan Ivo		2020/3272
DS 12/20	Innvilget dispensasjon til bruk av snøscooter til frakt av ved til Goalborrihytta i Fastdalen i Skinnelv - Koppangen bygdslag		2020/3915
RS 2/20	Samarbeid med berørte parter		2020/1808

ST 11/20 Godkjenning av innkalling og saksliste til møtet 080620

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.06.2020

Vedtak

Møteinnkalling og saksliste godkjennes, enstemmig

Forvalters innstilling

Møteinnkalling og saksliste godkjennes.

ST 12/20 Protokoll etter styremøte 17. mars 2020

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.06.2020

Fridtjof Winther hadde falt ut av deltakerlista på møtet, forvalter vil rette opp dette og styret fatter følgende

Vedtak

Protokoll etter styremøtet 17. mars vedtas av Lyngsalpan verneområdestyre.

Forvalters innstilling

Protokoll etter styremøtet 17. mars vedtas av Lyngsalpan verneområdestyre.

ST 13/20 Tiltak 2020 - rapportering juni

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.06.2020

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre tar oppdatering i forhold til vedtatte tiltak til orientering. Ny oppdatering på styremøte i september.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar oppdatering i forhold til vedtatte tiltak til orientering. Ny oppdatering på styremøte i september.

ST 14/20 Forvaltningsmyndighet for de små verneområdene i Lyngen kommune fra 1. mai 2020

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.06.2020

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre tar tildeling av forvaltningsmyndighet til etterretning. Verneområdestyret og forvalterne skal gjøre seg kjent med områdene og forvalte disse etter nasjonale retningslinjer og lokalt skjønn.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar tildeling av forvaltningsmyndighet til etterretning. Verneområdestyret og forvalterne skal gjøre seg kjent med områdene og forvalte disse etter nasjonale retningslinjer og lokalt skjønn.

ST 15/20 Innkjøp av profileringsklær til verneområdestyret

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.06.2020

Forslag til vedtak fra Styreleder: Styret går til innkjøp av Fjellreven keb jakker med logo til de faste medlemmene i styret.

Innstilling til vedtak vedtas mot 3 stemmer

Vedtak

Styret går til innkjøp av Fjellreven keb jakker med logo til de faste medlemmene i styret.

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak.

ST 16/20 Eventuelt - styremøte 080620

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.06.2020

Mens Lyngen kommune hadde forvaltningsansvaret ble det bevilget penger til tilrettelegging av et fugletitteskjul ved Sørrenangsbotn naturreservat. Dette er pr. dags dato ikke blitt bygget. Det kan være at verneområdestyret kan overta ansvaret for å få dette på plass hvis vi kan disponere midler som ble utbetalt til kommunen.

Vedtak

Forvalterne får ansvar for å ta kontakt med Lyngen kommune for om mulig å iverksette bygging av fugletitteskjulet i Sørrenangsbotn. Enstemmig vedtak.

Forvalters innstilling

ST 17/20 Møtegodtgjørelse og reiseregning styremøte 080620

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.06.2020

Styret blir enige om tid til forberedelse og fatter følgende

Vedtak

Styremedlemmene har brukt 1 time til forberedelse. Styremøtet varer 5 timer fra kl. 10:00 – 15:00.

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak.

DS 10/20 Innvilget dispensasjon til bruk av snøskuter til frakt av utstyr og ved til hytte i Elvevolldalen

DS 11/20 Innvilget dispensasjon til bruk av ATV , helikopter og drone i reindriften - Ittunjarga, Lyngsalpan lvo

DS 12/20 Innvilget dispensasjon til bruk av snøscooter til frakt av ved til Goalborrihytta i Fastdalen i Skinnelv - Koppangen bygdslag

RS 2/20 Samarbeid med berørte parter

Arkivsaksnr: 2020/8036-1

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 18.08.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	20/20	07.09.2020

Forvalters innstilling

Forvalter bes om å se på prosjektet med fugletitteskjul i Sørlenangsbotn naturreservat, og foreslå dette som et tiltak til tiltaksplanen for 2021.

Saksopplysninger

Lyngen kommune har hatt forvaltningsansvaret for de små verneområdene i Lyngen kommune inntil 1. mai 2020. Da overtok verneområdestyret forvaltningsansvaret for alle verneområdene i Lyngen. Lyngen kommune hadde planer om å sette opp et fugletitteskjul ved Sørlenangsbotn naturreservat, og hadde fått midler fra Miljødirektoratet for å få dette på plass. På grunn av utskiftinger i arbeidsstokken i kommunen ble dette aldri iverksatt.

Forvalter har vært i kontakt med Lyngen kommune for å høre om verneområdestyret kan overta prosjektet og prosjektmidlene. Økonomisjef, Hilde Grønnås, informerer om at de tildelte midlene (kr 57.000,-) er satt på fond i kommunen og at midlene kan overføres til verneområdestyret når vi melder at vi er i gang med prosjektet.

Vurdering

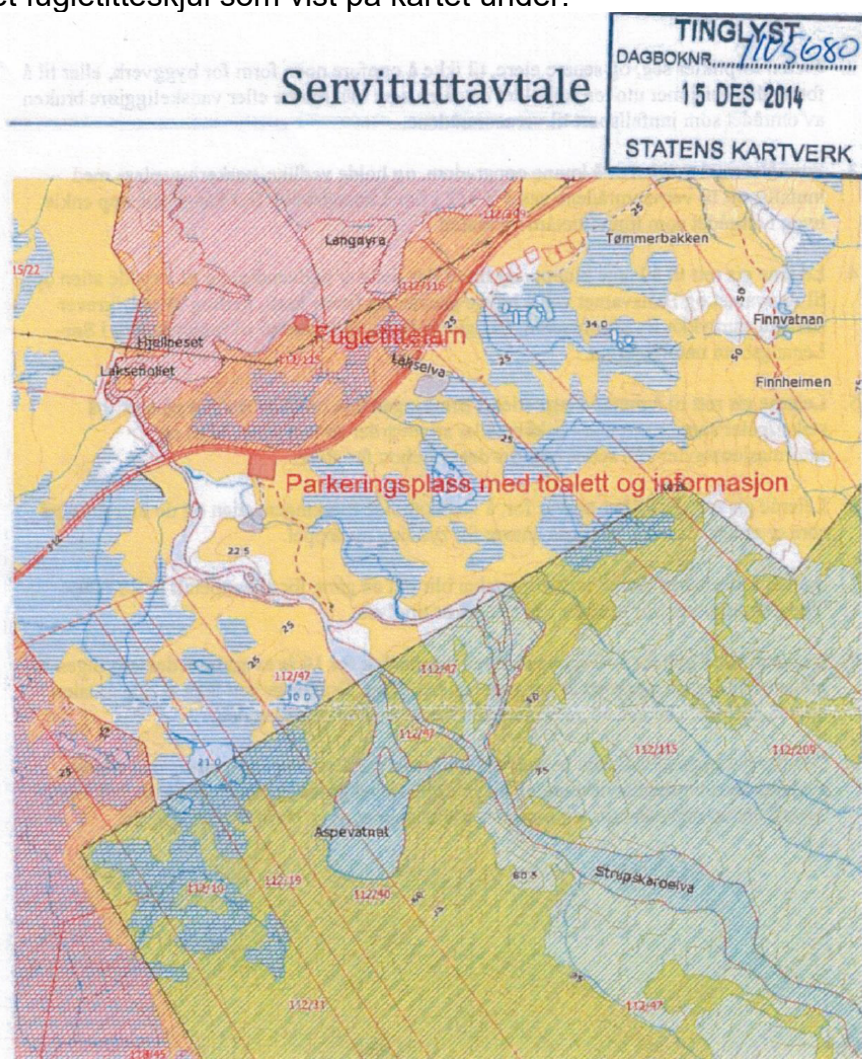
Sørlenangsbot naturreservat er et viktig våtmarksområdemed et av de mest urørte strandengområdene i Troms. Dette området er veldig viktig for mange fugler som finner mat på de store mudderområdene når det er fjæresjø. Dette er et spesielt viktig område for trekkfuglene både på våren, og om høsten. Fuglene finner mye mat i dette området, og det gjør at de klarer og fly det lange etappe mellom nord og sør. Det er derfor mange ulike arter man kan få se, og oppleve i dette området.

Vi bor i en landsdel der både våren og høsten kan være preget av mye vær og vind. Mange gleder seg likevel over å kunne ta med seg en kikkert eller et teleskop og

studere fuglene som befinner seg i reservatet. Det er viktig å holde god avstand til fuglene for ikke å forstyrre dem, og samtidig være litt skjult. Et lite fugletitteskjul vil derfor være en fordel både for de som ønsker å sitte litt behagelig å studere fuglene og vil bidra til mindre forstyrrelse av fuglene.

Forvalter har ikke sjekket ut hva det vil koste å sette opp et solid bygg som tilpasser seg naturen på en best mulig måte, men det kan være at kr 57.000,- blir litt for lite. Dersom verneområdestyret ønsker å overta dette prosjektet kan det være mulig å melde inn behov for mere midler gjennom bestillingsdialogen. Forvalter kan innarbeide dette prosjektet i tiltaksplanen, lage et regnestykke på dette til årets siste styremøte når neste års prosjekt vedtas.

Dette tiltaket krever en dispensasjon fra verneforskriften, men det er allerede behandlet og dispensasjon er gitt. Grunneier har også gjennom servituttavtalen gitt tillatelse til oppsett av et fugletitteskjul som vist på kartet under:

Det er også gjennom servituttavtalen gitt tillatelse til å lage en sti ned til fugleskjulet. De tildelte midlene vil ikke være tilstrekkelig til både sti og fugletitteskjul.

Det har vært en eksplosjon i antall besøkende til Sørrenangsbotn de siste årene. Blåisvatnet har blitt et fenomen på sosiale medier. Dersom det settes opp et fugleskjul i dette området, må vi være forberedt på at det kan bli mye mer besøk i naturreservatet. Dette gjelder særlig hvis det lages en sti ned til området, og at det reklameres for området. Området er mest sårbart på vår og høst, og det er kanskje før og etter det store besøksboomen på sommeren. Det kan også være at de som kommer for å

besøke Blåisvatnet ikke bryr seg om å gå ned til reservatet for å se på fugl. Man ser at det ikke er mye besøk til Aspevatnet selv om dette er omtalt både i ulike turguider, på informasjonstavle, og det er merket dit.

Arkivsaksnr: 2020/6102-3

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 20.08.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	21/20	07.09.2020

Vedlegg:

1 Vedlegg C Feltinstruks

Forvalters innstilling

Det gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jf. samme lovs § 77, dispensasjon til Sallir AS for å etablere 3 prøveflater i Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci som omsøkt.

Vilkår:

- Dispensasjonen gjelder så lenge prosjektet pågår og fastmerkene skal fjernes når prosjektet tar slutt
- Kartleggingsaktiviteten skal skje på en slik måte at vegetasjon og underlag påføres minst mulig skade, ødeleggelse og stress
- Unødvendig forstyrrelse av fugle- og dyrelivet, herunder tamrein, i området skal unngås.
- Dispensasjonen skal medbringes i felt og fremvises ved eventuell kontroll.
- Verneområdestyret ønsker å få tilsendt en kort rapport med resultater fra kartleggingen etter endt kartleggingsperiode.

Det anmodes til dialog med reindrifta ved å ta kontakt med Lakselvdalen – Lyngsdalen (Lahkko) reinbeitedistrikt (leder: Johan Ailo H. Gaup 98633079, sekretær: Henrik H. Gaup: 41105277) før prosjektet starter.

Det gjøres oppmerksom på at denne dispensasjonen er vurdert kun i forhold til naturmangfoldloven og verneforskriften. Eventuell andre tillatelser er søkers eget ansvar å innhente.

Saksopplysninger

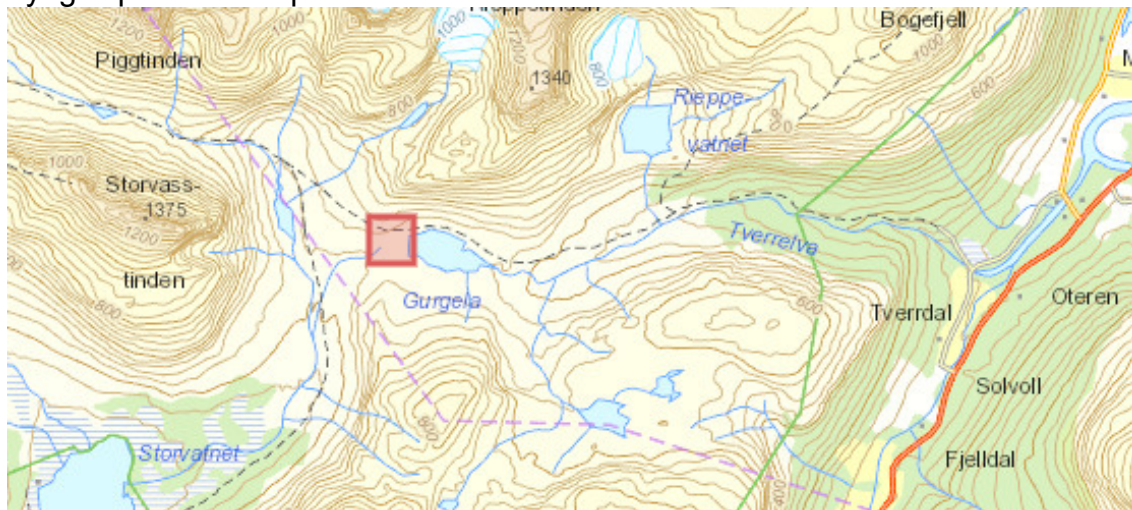
Lyngsalpan verneområdestyre har mottatt en søknad om dispensasjon til fastmerking i forbindelse med naturovervåking.

I forbindelse med prosjektet arealrepresentativ naturovervåking (ANO) skal Sallir natur, og deres underleverandører, gjøre vegetasjonsanalyser i Troms og Finnmark.

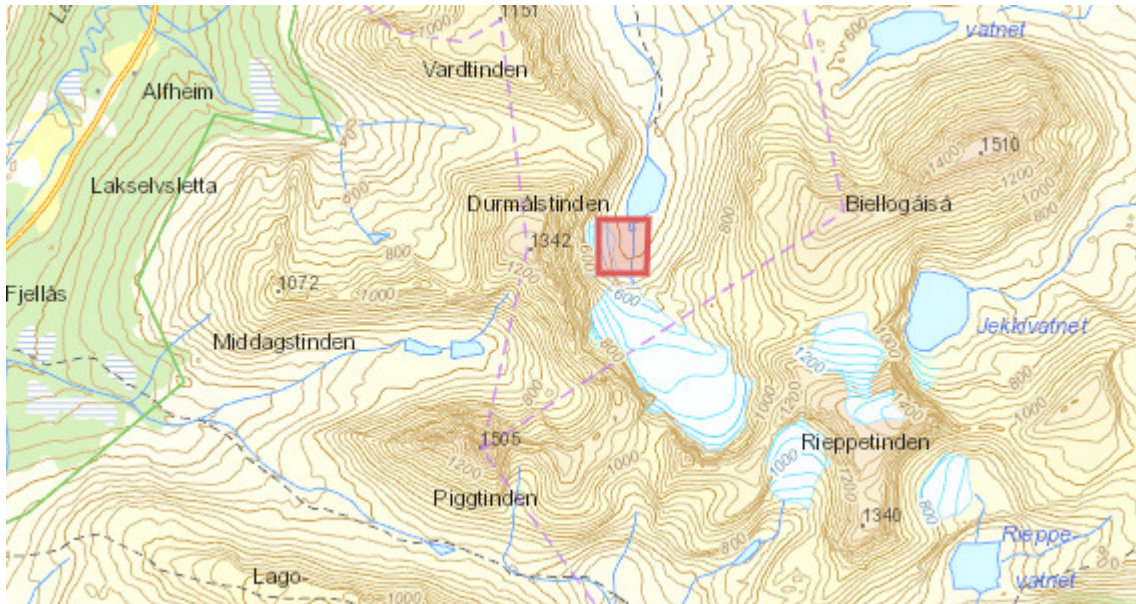
Data skal samles inn for å overvåke endringer i artssammensetning, naturtyper og vegetasjonsdekning over tid. Det innsamlede materialet skal videre brukes til å vurdere økologisk tilstand, og vil inngå som et styrket datagrunnlag for miljøforvaltningen.

Flater på 500x500 meter er tilfeldig generert fra SSB sitt rutenett over hele landet. Innenfor hver flate er det 18 punkt, og i disse punktene skal det plasseres en kvadratmeterrute og utføre vegetasjonsanalyser. Kvadratmeterruta blir fjernet etter analysen, men ruten skal merkes med et kort og tynt metallrør som er aluminiumsfarget, 10-15 cm langt og 1,5 cm i diameter i to av hjørnene. Dette gir totalt 36 metallrør innenfor en ANO-flate. I tillegg til fastmerker bruker de svært nøyaktig stedfesting med GPS-utstyr. Metallrørene er likevel nyttige for å finne igjen eksakt posisjon og kunne plassere rutene riktig ved neste besøk. ANO-flatene skal undersøkes i 5-årige syklus. Sluttår for prosjektet er foreløpig ikke bestemt av Miljødirektoratet.

Ettersom flatene er tilfeldig generert havner noen av dem innenfor verneområdene. I Lyngsalpan landskapsvernområde er det havnet tre flater:

Det skal være en flate på vestsiden av Gurgela i Tverrdalen.

Det skal være en flate i sørsiden av Rievssatjávri

Det skal være ei flate sørøst for Fugldalsvatnan.

Regelverk:

§ 2. Formål

Formålet med landskapsvernområdet er å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området skal vernes mot inngrep eller tiltak som i vesentlig grad kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg, oppføring av andre varige eller midlertidige innretninger, hensetting av campingvogner, brakker og lignende, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, drenering og annen form for turrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledning, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper og lignende. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

Omsøkte tiltak er ikke innenfor rammen av de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene og må derfor vurderes etter **Naturmangfoldlovens § 48**.

48.(dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

I henhold til naturmangfoldloven (§ 7) skal prinsippene i loven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, også når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter forskrifter for verneområder. Prinsippene i §§ 8-12 gjelder kunnskapsgrunnlaget (§8), føre var prinsippet (9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Søknader om dispensasjon til vitenskapelige formål må vurderes etter § 48 første alternativ som åpner for unntak dersom det "ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig". Fastmerkene som skal settes opp skal fjernes etter at prosjektet er over, og det vil ikke bli varige spor i terrenget. Det vil derfor ikke være i strid med verneformålet, eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Ved å merke området på denne måten vil man lettere finne igjen ANO-flatene, og man får en nøyaktighet i arbeidet. Dette er datamateriale som vil gi forvaltningen et bedre kunnskapsmateriale i landskapsvernområdet. Undersøkelser som kan lokaliseres til et verneområde skal man helst utføre dette utenfor, men dette er ledd i en større undersøkelse der flatene er tilfeldig generert for å få et så godt kunnskapsgrunnlag som mulig. Undersøkelsene må derfor gjennomføres i en del verneområder.

Det er ikke registrert kjente hekke- eller yngleområder til sårbare arter i noen av de omsøkte områdene, jf. data fra artsdatbanken. Det betyr imidlertid at det ikke at det kan finnes sårbare arter i området. Det er tamrein på beite i samtlige av de omsøkte områdene. Alle flatene ligger i kalvingslandet for tamrein og kartleggingen bør avvendes til kalvingen er over dersom det er simler i området. Området er beiteland for Lakselvdalen-Lyngsdalen (Lahkko) reinbeitedistrikt. Sallir AS bør i forkant av prosjektet være i kontakt med reinbeitedistriktet og opplyse om prosjektet for å unngå misforståelser, og være til ulempe. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig til å kunne fatte vedtak i saken, jfr. Naturmangfoldloven §8.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig til at føre-var-prinsippet (naturmangfoldlovens § 9) ikke kommer til anvendelse.

Omsøkte tiltak inngår i et nasjonalt overvåkingsprosjekt. Det er derfor ikke fare for at andre vil søke om tillatelse på samme grunnlag og således skape presedens for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet, jf. naturmangfoldlovens § 10. Den samlede belastningen av tiltaket, tidligere tiltak og eventuelle fremtidige tiltak ses på som akseptabel ettersom dette er et landskapsvernområde.

Naturmangfoldlovens §§ 11-12 om kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder ansees ikke som relevant i saken.

På grunnlag av det som er nevnt ovenfor anses det som at tiltaket ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller strider mot vernevedtakets formål. Omsøkte tiltak vurderes som et tiltak som vil kunne komme forvaltningen til gode og vil bidra til å øke kunnskapsgrunnlaget for landskapsvernområdet. Søknaden tilfredsstiller kravet i naturmangfoldloven § 48 til å kunne gi dispensasjon og søknaden kan derfor innvilges.

Feltinstruks - Arealrepresentativ naturovervåking (ANO)

Arealrepresentativ naturovervåking (ANO) er et nasjonalt overvåkingsprogram som vil samle inn data på viktige indikatorer for å vurdere økologisk tilstand i hovedøkosystemene. Det vil i tillegg gi en nøytral og helhetlig beskrivelse av status og utvikling av naturtyper i fastlands-Norge etter systemet Natur i Norge (NiN). Overvåkingen vil bidra til å styrke datagrunnlaget for miljøforvaltningen og miljøpolitiske beslutningsprosesser.

Design for datainnsamling

Datainnsamling i ANO foregår i ANO-flater á 500 × 500 m. På hver flate er det etablert et sett med 18 ANO-punkter i et regulært forband (Figur 1). ANO-flater og punkter kan med fordel bli tilrettelagt for GPS før feltarbeidet starter. Datainnsamling i ANO gjennomføres på ANO-punkter og inkluderer tre hovedkomponenter:

- 1) kartlegging av naturtyper etter NiN kartleggingsinstruks for målestokk 1:5000
- 2) registrering av tilstedeværelse/fravær av Naturtyper etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for kartlegging av Naturtyper etter NiN2
- 3) registrering av indikatordata for fagsystem for økologisk tilstand (ØT)
 - a) ruteanalyse 1 m²
 - b) dekningsanalyse 250 m²

Figur 1: Eksempel på ANO-flate med 18 ANO-punkter i regulært forband

Heldigital datainnsamling

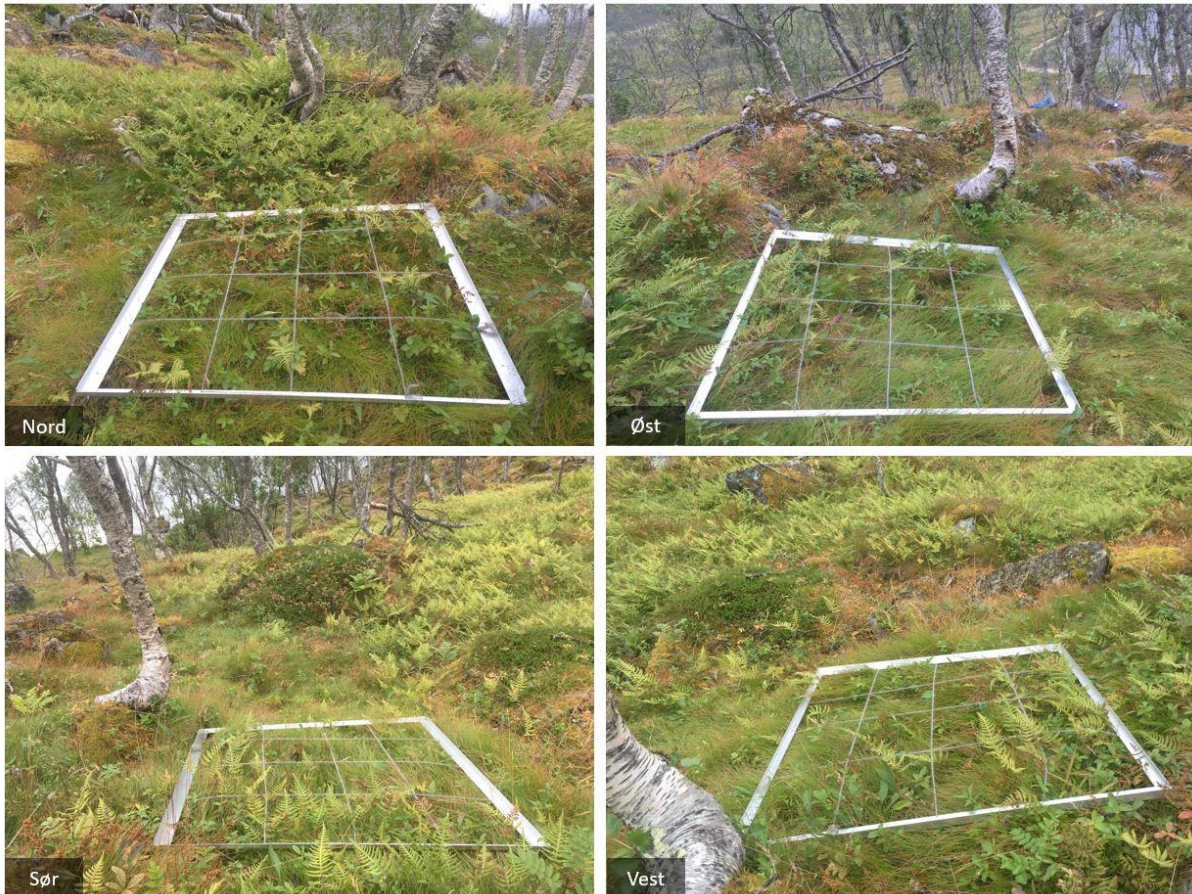
ANO har en heldigital arbeidsflyt der Miljødirektoratet har tilrettelagt et smart-feltskjema, basert på denne instruksen, i verktøyet [Survey 123 for ArcGIS](#). Survey 123 er en brukervennlig løsning for å lage, dele og analysere undersøkelser (surveys). Dataene registreres i felt, kvalitetssikres av oppdragstaker fortløpende før de sendes inn til Miljødirektoratet og blir lastet opp til ArcGIS online. Data kan samles inn via web, mobil eller nettbrett, med eller uten nettdekning.

Oppdragstaker(e) må ha en Naturbase-bruker for å bruke Survey 123, som gir tilgang til en AGOL-lisens hos Miljødirektoratet. Dette ordnes av Miljødirektoratet i forkant av feltsesongen. Det er ikke behov for annen lisens.

Innmåling og etablering av ANO-punkt

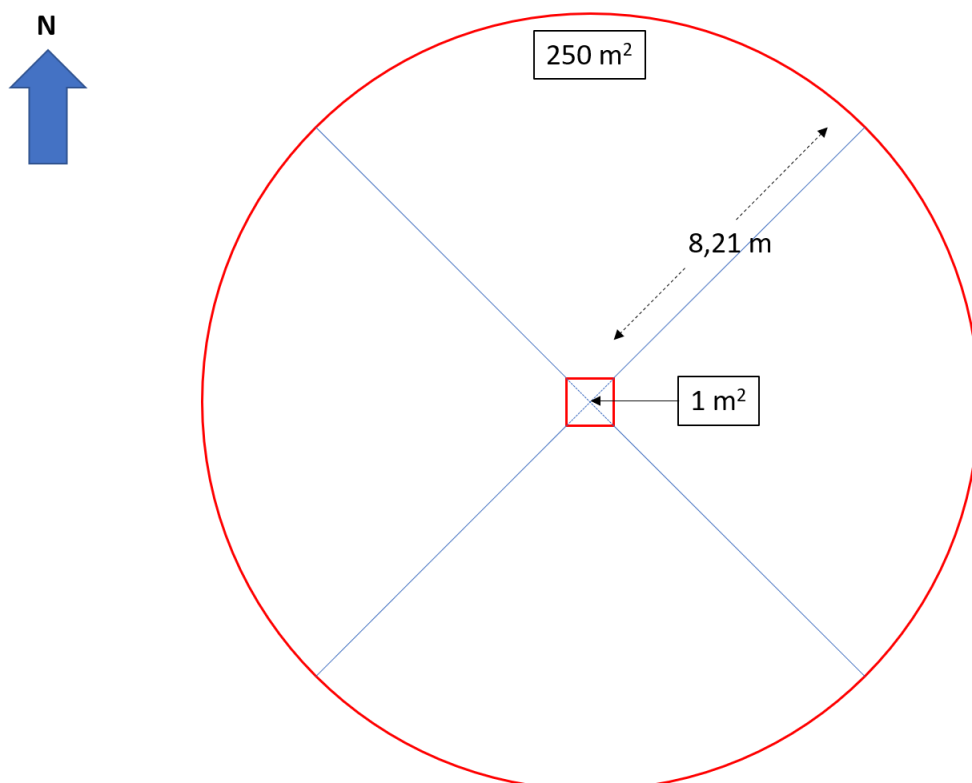
Ved førstegangs besøk av ANO-punktet skal senterpunktet innmåles med nøyaktig posisjoneringsutstyr (nettverks-RTK eller tilsvarende). Kartverket har ansvaret for de nasjonale bransjestandardene for kart, oppmåling og geografisk informasjon. Oppdragstaker bes om å sette seg inn i standarden som beskriver hvordan posisjonsbestemmelse med satellitter bør utføres i kart- og oppmålingsarbeider ([Satellittbasert posisjonsbestemmelse \(pdf\) 2009](#)).

ANO-variabler som skal brukes til ØT-indikatorer skal registreres på to romlige skalaer på et ANO-punkt, 1 m² og 250 m². På hvert ANO-punkt etableres en rute på 1 × 1 m, som legges ut i N-S retning. Ruten skal merkes med metallrør i hhv. sør-østre og nord-vestre hjørne. Dersom metallrør er uanvendelige, begrunnes dette i feltskjema. Det skal tas fem bilder av hvert punkt. Bildene tas i Survey 123 slik at hvert bilde blir tilknyttet riktig ANO-punkt. Bilder skal tas i hver himmelretning (fra alle fire sider av rammen) og rett ovenfra og ned. Bildene bør vise eventuelle kjennetegn rundt punktet, og bør tas i en slik vinkel at rammens plassering i terrenget vises (Figur 2).

Figur 2. Eksempelbilder tatt i himmelretningene av en 1m²-rute lagt ned på et ANO-punkt.

Rundt hvert ANO-punkt etableres en flate på 250 m², som tilsvarer en sirkel med radius 8,92 m. Senterpunktet for flaten er midten av 1 × 1 m-ruten, og avstanden fra hjørnene til sirkelens ytterkant er 8,21 m. Flaten etableres ved å trekke fire målebånd, ett fra hvert hjørne i 1 × 1 m-ruten, 8,21 m ut (figur 3). En oversikt over alle variabler som skal registreres, hvilken romlig skala de skal registreres på, samt presisering av metodikk for registrering, ligger i tabell 2.

Figur 3. På hvert ANO-punkt etableres en 1m²-rute og en 250 m²-flate rundt ruten.

Registrering av NiN-kartleggingsenhet og Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks

For hvert ANO-punkt skal det registreres kartleggingsenhet(er) i målestokk 1:5000 etter gjeldende veiledere for kartlegging av terrestrisk naturvariasjon etter NiN (Bryn et al. 2018, Bryn og Ullerud 2018). Kartleggingsenhet skal registreres på to skalaer;

- 1) Punktregistrering av kartleggingsenhet med utgangspunkt i flatens senterpunkt. Et punkt har per definisjon ikke noe areal, men inventøren kan benytte det arealet som er nødvendig for å bestemme kartleggingsenheten. Dette gjøres ved å benytte tilsvarende areal i umiddelbar omgivelse, men ikke større areal enn nødvendig for å bestemme kartleggingsenheten.
- 2) Dominerende kartleggingsenhet i flaten på 250 m² rundt senterpunkt, og dekning av denne innenfor flaten.

Det skal i tillegg registreres tilstedeværelse/fravær av Naturtyper etter [Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for kartlegging av Naturtyper etter NiN2](#).

Det er utformet en liste over NiN-beskrivelsesvariabler som skal registreres på hvert ANO-punkt, se tabell 1. NiN-beskrivelsesvariabler samler tilleggsinformasjon om NiN-kartleggingsenhetene som kartlegges. Utvalget av NiN-beskrivelsesvariabler er spesifikt mtp. hvilket hovedøkosystem ANO-punktet representerer (basert på NiN-kartleggingsenhet), henholdsvis skog, fjell, våtmark og semi-

naturlig mark. Beskrivelsesvariabler vurderes på 250 m² flaten rundt ANO-punktet. Hele sirkelens flate brukes hvis flatens dominerende kartleggingsenhet dekker alt areal, alternativt bare den delen av 250 m²-sirkelen som dekkes av den dominerende kartleggingsenheten.

Tabell 1 NiN-beskrivelsesvariabler som skal registreres for hver kartleggingsenhet på hvert ANO-punkt.

NiN-variabler	Romlig skala	Skog	Fjell	Våtmark	Semi-naturlig mark	Semi-naturlig strandeng	Kystlynghei	Boreal hei
Aktuell bruksintensitet (7JB-BA)	250 m ²			X	X	X	X	X
Slåtteintensitet (7JB-SI)	250 m ²			X	X			
Beitetrykk (7JB-BT)	250 m ²	X	X		X	X	X	X
Spor etter slitasje og slitasjebetinget erosjon (7SE)	250 m ²		X	X				
Spor etter ferdsel med tunge kjøretøy (7TK)	250 m ²	X	X	X				
Grøftingsintensitet (7GR-GI)	250 m ²			X				

Prosentvis dekning på ANO-punkt 1 m²

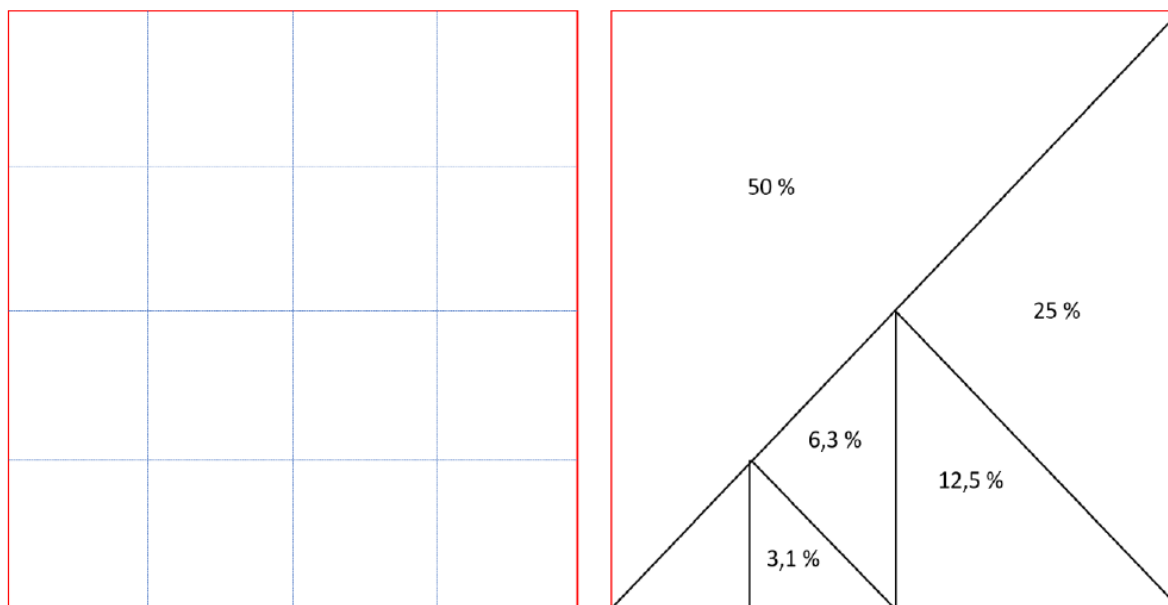
Prosentvis dekning av karplanter og vegetasjonssjikt innenfor 1 m²-ruter skal registreres ved hjelp av visuell estimering. For å få et godt estimat kreves god oversikt av vegetasjonen fra oversiden. For dekning av karplantearter, feltsjikt, bunnsjikt og strøsjikt projiseres dekning på en tenkt todimensjonal flate som er parallell med bakken. Alle levende plantedeler skal inkluderes, også fra individer som ikke er rotfestet innenfor ruten. For dekning av bar jord/stein/grus/berg estimeres det substratet du ser når du ser direkte gjennom vegetasjonen fra oversiden.

Dekning estimeres direkte på en kontinuerlig skala fra 0 til 100 %, med 1 %-oppløsning. Arter under 1 % dekning settes til 0,1.

Feilen rundt visuelle estimater av dekningsgrad kan være store, spesielt i den midtre delen av dekningsgradssjiktet (25–75 %).

Følgende prosedyrer skal brukes for å redusere feil:

- 1) øvelse og kalibrering mellom feltpersonell
 - a) alle feltpersonell registrerer samme rute uavhengig av hverandre. Resultatene sammenlignes og øvelsen gjentas til forskjellen mellom observatører er < 10 %.
- 2) bruk av helperuter/figurer (figur 4), enten
 - a) inndeling av rutene i småruter. Er ruten delt i 4 × 4 småruter, vil hver små-rute utgjøre 6,3 % av ruten.
 - b) utskrifter av figurer med kjent areal. Laminerte utskrifter kan tas med i felt.

Figur 4. Inndeling av ruten i småruter (venstre) eller utskrift av figurer med kjent areal (høyre) kan brukes til å veilede visuell estimering av dekningsgrad

Prosentvis dekning på ANO-punkt 250 m²

Innenfor 250 m²-flater, skal det registreres dekning av vedplanter i feltsjikt, dekning av busksjikt og tresjikt. Dekning er definert som vertikalprojeksjonen av levende biomasse, uttrykt som andel av arealet av observasjonsenheten (som er 250 m²). Feltsjikt er her definert som vegetasjon < 0,8 m høyde. For variabelen «vedplanter i feltsjikt» skal alle vedplanter i feltsjikt (opp til 0,8 m høyde) registreres. Merk at det er spesifisert arter som skal registreres for hvert hovedøkosystem (se tabell 2). Busksjiktet definert som vedplanter mellom 0,8–2 m høyde, mens tresjiktet er definert som den delen av artssammensetningen som utgjøres av trær, dvs. vedplanter > 2 m høyde. Dekning estimeres direkte på en kontinuerlig skala fra 0 til 100 %, med 1 %-oppløsning. Følgende presisering gjelder, i tråd med veileder for feltkartlegging etter NiN:

- Dekning av tresjikt og busksjikt defineres som arealet innenfor enkelttrærnes/buskenes kroneperiferi.
 - kroneperiferi er linjen mellom de ytterste grenspissene som markerer ytterpunktet av trekronens projeksjon på bakken (vertikalprojeksjon). Arealet innenfor trærnes kroneperiferi inkluderer åpninger i bladverket.

Også for dekning på 250 m²-skala er det behov for øvelse og kalibrering mellom feltpersonell, der alle feltpersonell registrerer samme rute uavhengig av hverandre. Resultatene sammenlignes og øvelsen gjentas til forskjellen mellom observatører er < 10 %.

Begrenset overvåking av ANO-punkt

Alle punkter skal registreres i Survey 123, men ved et tilfeldig utvalg av flater vil det være tilfeller der punkter havner i arealer hvor det ikke skal legges ned feltinnsats eller som er utilgjengelige. Her skal det gjennomføres en begrenset overvåking, som innebærer at man ikke utfører vegetasjonsundersøkelser, men det registreres hovedøkosystem, hovedtype og/eller kartleggingsenhet målestokk 1:5000 i NiN.

Hvis et ANO-punkt havner i sjø (marine vannmasser (M)) eller vann (limniske vannmasser (F)) skal det bare registreres hovedøkosystem. Tilfeller der ANO-punkt treffer snø- og issystemer (I), sterkt endret mark (T35-45) eller bratt/utilgjengelig terreng skal det også gjennomføres en begrenset overvåking.

Dersom 13 eller flere (av totalt 18) av ANO-punktene i en ANO-flate havner i sjø (marine vannmasser (M)), vann (limniske vannmasser (F)), snø- og issystemer (I), sterkt endret mark (T35-45) eller bratt/utilgjengelig terreng skal det gjennomføres en begrenset overvåking basert på fjernmåling på de resterende punktene i flaten. Store deler av dette arbeidet kan gjøres i forkant av feltarbeidet ved bruk av tolkning av topografiske kart og flyfoto sammen med overlay-analyser i GIS. For hver ANO-flate der alle punkt har begrenset overvåking skal det legges til en ny flate fra suppleringsflatene.

Innsamling og bearbeiding av jordprøver

Det skal tas to jordprøver, fortrinnsvis med jordbor, en prøve fra O-sjiktet og en fra mineraljord. Strølaget (Ol) skal ikke tas med. Jordprøven skal tas ved 4-6 jordstikk innenfor sirkelen på 250 m² rundt ANO-punktet av den dominerende kartleggingsenhet (1:5000 i NiN). Dersom flere ANO-punkt har samme kartleggingsenhet skal disse blandes til en samleprøve felles for hver kartleggingsenhet per ANO-flate. Jordmaterialet skal oppbevares i en åpen plastpose som legges i en papirpose merket med ANO-flateID, kartleggingsenhet i NiN og år. NB! Alle jordprøver skal fryses ned så raskt som mulig og holdes frosne frem til analyse.

Jordprøvene skal analyseres for pH (vann), tørrstoff, volumvekt (bulk density), glødetap (LOI), kornfordeling, kationbyttekapasitet (CEC, BaCl₂-metoden), total N og C, nitrat (NO₃⁻) og ammonium (NH₄⁺) på kjemisk laboratorium.

Tabell 2. Variabler som skal registreres i Survey 123.

Navn	Romlig skala	Enhet	Definisjon	Hvordan måle	Kommentar
Generelle registreringer					
Flate-ID			ID for ANO-flate		ANO-flate er nummerert som ANO0001-ANO
Punkt-ID			ID for punkt på ANO-flate, unikt		Punktene innad på en flate er nummerert fra 11-16, 21-26, 31-36, 41-46, 51-56, 61-66, jf. systematisk forband. Den unike ID til et punkt er kombinasjonen av flate-ID og punkt-ID.
Dato			DDMMYY		
Klokkeslett start			HHMM		Gir mulighet til å beregne tidsbruk per rute
Klokkeslett slutt			HHMM		
Vær			Sol/overskyet Opphold/nedbør Vind/vindstille		Værforhold kan påvirke observasjonene
NiN-registreringer					
Hovedøkosystem				Visuell estimering	
Kartleggings-enhet	1 m ² og 250 m ²		NiN-kartleggingsenhet i målestokk 1:5000	Visuell estimering	
Beskrivelses-variabler	250 m ²			Visuell estimering	Se detaljer i tabell 1
Naturtype etter Miljødirektoratets instruks	250 m ²	Ja/nei		Visuell estimering	
Ruteanalyse 1 m²					
Karplanter	1 m ²	1%	Alle arter av karplanter og hver arts dekning (%).	Visuell estimering: Projisert dekning på en tenkt to-dimensjonal flate som er parallell med bakken, inkludert alle plantedeler og individer som er rotfestet utenfor ruten.	Skal registreres for alle karplanter innenfor ruten. Arter med dekning < 1 % settes til 0,1. Navnsetting følger Artsdatabankens navnedatabase. Karplanter tas til art (eventuelt slekt hvis art ikke mulig*). Hvis latinske navn benyttes; skriv kode: 4 + 4 tegn (slekt + art), eks. <i>Ranunculus acris</i> = Ranu acri

Dekning av moser	1 m ²	1%	Total dekning av moser	Visuell estimering	Moser bestemmes ikke til art, men en samlet dekningsgrad bestemmes.
Dekning av torvmoser	1 m ²	1%	Total dekning av torvmoser	Visuell estimering	En egen vurdering av samlet dekningsgrad av torvmoser <i>Sphagnum</i> spp. Dekning av torvmoser vil alltid være ≤ mosedekning.
Dekning av lav	1 m ²	1%	Total dekning av lav.	Visuell estimering	Lav bestemmes ikke til art, men en samlet dekningsgrad bestemmes.
Dekning av strø	1 m ²	1%	Total dekning av strø	Visuell estimering, det substratet du ser når du ser direkte gjennom vegetasjonen fra oversiden.	Strø er dødt organisk materiale (døde planterester) i ruta, og en samlet dekningsgrad bestemmes.
Dekning av bar jord/ stein/ grus/ berg	1 m ²	1%	Dekning av substrat uten planter eller strø.	Visuell estimering	Samlet vurdering for alt substrat.
Flate-registreringer 250 m²					
Dekning av vedplanter i feltsjikt	250 m ²	1%	Vertikalprojisert dekning av levende vedplanter under 0,8m. Vedplanter omfatter det som i NiN defineres som dvergbusker, busker eller trær. Merk at det er ulikt utvalg av arter som skal registreres i de ulike hovedøkosystemene	Visuell estimering	Våtmark: dvergbjørk, einer, pors, geitved, vierarter, små planter av busker og trær hvis under 0,8 m. Semi-naturlig mark: variabelen er bare aktuell for nivå 2 typene semi-naturlig eng og semi-naturlig strandeng. Alle vedplanter registreres samlet. Skog: alle vedplanter registreres samlet Fjell: greplyng, krekling, blåbær, dvergbjørk, buskvier (alle ikke-krypende vier samlet), dvergviere (krypende viere samlet, f.eks. musøre, rynkevier, polarvier), bjørk
Dekning av busker i busksjikt	250 m ²	1%	Prosentandelen av flaten som ligger innenfor kroneperiferien til vedplanter mellom 0,8 og 2 m høyde.	Visuell estimering	Busksjiktet inkluderer forvedete arter mellom 0,8- 2 m høyde, dvs. busker samt små trær.
Dekning av tresjikt	250 m ²	1%	Prosentandelen av flaten som ligger innenfor trærnes kroneperiferi	Visuell estimering	Tresjiktet inkluderer trær > 2 m.
Dekning av problemarter	250 m ²	1%	Vertikalprojisert dekning av levende spesifiserte karplantearter	Visuell estimering	Semi-naturlig myr: blåtopp, einer, mjødurt, skogstorkenebb, sløke, strandrør, takrør, turt, tyrihjelms.

			<p>Registreres kun i semi-naturlige naturtyper.</p> <p>NB! Spesifiserte arter registreres etter naturtype. Se lister. Lister er ikke uttømmende.</p>		<p>Disse er i første rekke et potensielt problem i myrkantvegetasjon.</p> <p>Semi-naturlig eng: bjønnekjeks, einstape, englodnegras, geitrams, hestehavre, hundegras, hundekjeks, hvitbladtistel, knappsviv, krattlodnegras, lyssiv, mjørdurt, myrtistel, skogburkne, skogstorkenebb, sløke, smørtelg, snerprørkvein, stornesle, strandrør, sølv-bunke, turt, tyrihjel, åkertistel</p> <p>Semi-naturlig strandeng: havsivaks, strandrør, takrør</p> <p>Kystlynghei: blåtopp, einstape, knappsviv, lyssiv</p>
Dekning av død/skadet røsslyng	250 m ²	1%	<p>Vertikalprojisert dekning av død eller skadet røsslyng.</p> <p>Registreres kun i Kystlynghei.</p>	Visuell estimering	<p>Lyngbladbille er monofag, og overvintrer som voksen bille i mose og strølag i kystlyngheia, legger egg om våren og får fullvoksne individer på sensommeren. Lyngbladbillelarver kan gjøre store skader på røsslyngen i form av beiting, da får lyngen en lys kastanjebrun farge, og gammel lyng kan dø når angrepet blir sterkt.</p>
Dekning av fremmedarter	250 m ²	1%	<p>Vertikalprojisert dekning av fremmede arter.</p>	Visuell estimering	<p>Inkluderer karplanter som er listet som svært høy risiko (SE), høy risiko (HI) eller potensielt høy risiko (PH). Se liste under.</p>

Arkivsaksnr: 2020/746-16

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 24.08.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	22/20	07.09.2020

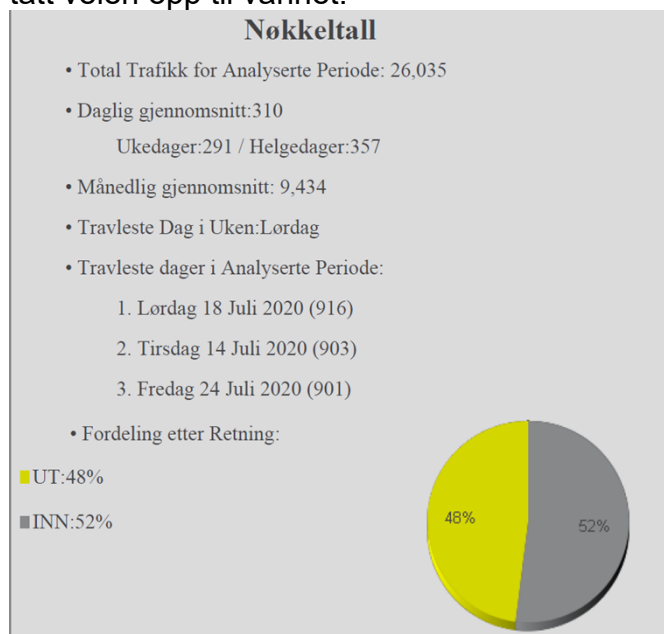
Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar oppdatering i forhold til vedtatte tiltak til orientering.

Saksopplysninger

Parkeringsplass Sørleangsbøtn:

Til tross for korona og stengte grenser store deler av sommeren, har besøket til Blåisvatnet også i sommer økt i forhold til forrige år. Da grensen mot Finland åpnet kom også strømmen med finlendere som ønsker å oppleve brevann og vakre fjell. Telleren på stien viser i dag (24/8) 26.035 passeringer. Det vil si at ca. 13.000 mennesker har tatt veien opp til vannet.

Det har vært både norske og finske turister som har funnet veien opp. Dette har ført til at den planlagte utvidelsen av parkeringsplassen har økt i omfang. Lyngen kommune har kommet inn og bidratt med midler til en større utvidelse enn hva vi opprinnelig tenkte. Det har vist seg å være helt nødvendig. Ferdigstillelse av parkeringsplassen er blitt litt forsinket. Dette skyldes for det første at snøen lå lenge i området og arbeidet kunne ikke ta til før den var borte. Da snøen endelig var borte hadde turiststrømmen begynt å komme. Dette gjorde at det ikke var mulig å jobbe med parkeringa. Entreprenør fikk likevel tatt av torva og slettet ut slik at parkering har fungert. I skrivende stund er entreprenør i gang med oppsetting av infotavler, ha på topplag på parkeringa og lage rullestolveien til bålplassen og portalskiltet. Veien inn til bålplassen er også blitt stengt av for å hindre biler å kjøre inn. Når parkeringsplassen er ferdigstilt vil provisorisk parkering lenger vest også stenges av. I tillegg bør det kjøpes inn skilt som viser privat parkering ved reindriftas anlegg for å unngå parkering der.

Lyngen kommune har i tillegg bestilt et ekstra toalett til området slik at toalettkapasiteten øker. Det er bestilt toalett av samme type som er etablert i området, en Biorolla toalettløsning med 3000 liters tank. Eksisterende toalett har en 1000 liters tank. I tillegg har kommunen også bestilt molok avfallsbrønn som søppelhåndteringssystem (nedgravd container)

Det har stått en «matvogn» på parkeringsplassen i sommer. Det har vært mye gjester i området som har satt pris på å kunne kjøpe seg litt mat og drikke før, eller etter turen.

Noen dager har det vært litt kaos i forbindelse med parkeringen. Dette kunne ha vært avverget dersom det hadde vært parkeringsvakter som anviser plasser til de besøkende. Det er også noen gang behov for hjelp med parkeringsautomaten. Forvalterne har vært i dialog med kommunen om det neste sommer kan være mulig å ha to skoleungdom på sommerjobb på parkeringa som i tillegg til å vise parkeringsplasser kan drive med turistinformasjon og fortelle om området. Kanskje også verneområdestyret kan bidra med litt lønnsmidler og opplæring slik at de også kan drive med informasjon om verneområdene. Det er bestilt 6 tavleri cortenstål til dette området. Tavlene skal ha informasjon om Lyngsalpan Ivo. Stormyra naturreservat, Sørleangsbotn naturreservat, reindrift, sikkerhet og geologi.

Forvalterne har sett at stien til Blåisvatnet blir slitt av all trafikken. Vi har begynt å tenke på skjøtsel av stien fra parkering til vernegrensen. Stien blir stadig bredere og vi har begynt å tenke på eventuell forsterking av sti ved hjelp av flis. Ånderdalen nasjonalparkstyre har lagt flir på deler av sitt stisystem, og det ser ut til å fungere ganske bra. Alternativt kan man lage flere klopper over de våre partiene, eller legge stein.

Vi har også fulgt med på om det blir mye forsøpling langs stien opp til vannet. Vi har sett spor av litt dopapir, men ikke omfattende mye. Kanskje har kampanjer om «dovett» fungert?

Faueldalen:

Det er bestilt 4 tavler i cortenstål til Faueldalen. En tavle om Lyngsalpan Ivo, en tavle om Faueldalen naturreservat, en tavle om fjellpionerene og en tavle om geologi. I tillegg er det bestilt mer grus til planering av parkeringsplass. Har avtalt med entreprenør Tormod Severinsen om henting og montering av tavlene. Forvalterne har vært ute på plassen og angitt plassering av tavlene.

Hjemmeside: Ble lansert før sommerferien www.lyngsalpanlvo.no

Kart: Alle kartutsnitt til brosjyre og verneinformasjonstavler og tematavler er ferdigstilt.

Informasjonstavlene: En del av tekstene til tavlene er godkjent og oversatt til engelsk og samisk. Det letes fortsatt etter gode bilder og jobbes med en del tekster. Satser på å få opp informasjonstavlene på skiltene i løpet av høsten.

Det har i løpet av sommeren også blitt skudd opp en del opplysningsskilt under eksisterende løveskilt, eller skrudd fast andre steder. Dette gjelder skilt med droneforbud, påminnelse om båndtvang og forbud mot å bygge varder.

Vurdering

Det vurderes dit hen at alle prosjekt er i rute i forhold til tiltaksplanen og tildelte midler. Arbeidet med informasjonsarbeid og tiltak i henhold til besøksstrategien må fortsette i 2021 med oppsetting av flere informasjonsskilt og tavler.

Arkivsaksnr: 2020/746-17

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 26.08.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	23/20	07.09.2020

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak.

Saksopplysninger

Det er gjort to forsøk på å arrangere samling med opplæring av verneområdestyrene. Koronasituasjonen har stukket kjepper i hjulene for begge de planlagte arrangementene. Den første samlinga var planlagt i slutten av mars, men da hadde hele Norge stengt ned. Den andre samlinga var planlagt i midten av august for styrene i Nord Troms. Denne gangen ble samlingen avlyst da Miljødirektoratet ikke fikk lov å reise med kollektivtransport og meldte avbud.

Dette gjør at det fortsatt ikke er gjennomført opplæring av de nye styrene, inkludert vara.

Vurdering

Lyngsalpan verneområdestyre bør finne egnet dato for å gjennomføre en digital opplæringsseanse for styret, inkludert vararepresentanter. En god innføring i jus og vedtekter vil hjelpe verneområdestyret i den daglige forvaltningen av verneområdene.

Verneområdestyret må ta stilling til om styret skal møtes, og at vi kan koble opp Miljødirektoratet på storskjerm, eller om alle deltakerne kobler seg opp digitalt. Erfaringsmessig er det mindre støy når alle deltakerne kobler seg opp på teams kontra det at en gruppe sitter samlet. Ved å gjennomføre en digital opplæring slipper man å måtte avlyse dersom koronasituasjonen forverrer seg.

Arkivsaksnr: 2020/6943-3

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 14.08.2020 Unntatt

offentlighet: offl. § 13, jf. fvl. § 13 første ledd nr. 1

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	24/20	07.09.2020

Forvalters innstilling

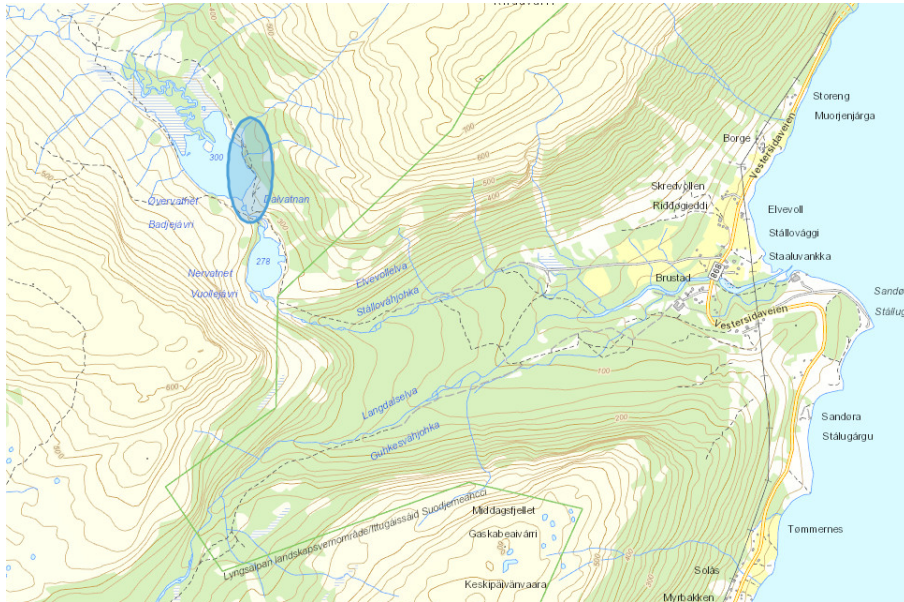
Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jfr. samme lovs § 77 avslår Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernrområde/Ittugáissáid suodjemeahcci **Johnny Letto** sin søknad om bruk av ATV i verneområdet.

Avslaget begrunnes med at kjøringen vil kunne påvirke verneverdiene negativt, kjøringen vil kunne danne nye/flere kjørespor i terrenget.

Klageadgang: Vedtaket kan påklages innen tre uker til miljødirektoratet. Klagefristen er 3 uker fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen Fristens utløp. Klagen skal sendes skriftlig til verneområdestyret, angi 5 norgesnasjonalparker.no vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Saksopplysninger

Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernrområde har mottatt en søknad om dispensasjon til å kunne benytte ATV til egen hytte i Elvevollidalen, Storfjord, i Lyngsalpan landskapsvernrområde.

Hytte ligger ca. 700 meter innenfor grensen til landskapsvernområdet.

Bakgrunnen for søknaden er at **han** av helsemessige årsaker ikke lenger klarer å bære ryggsekk med mat og utstyr til hytta. Søker tenker å følge traktorvei opp til Nervatnet. Derfra ønsker søker å benytte samme trase som benyttes av reindrifta, inntil **han** igjen kommer opp til en gammel traktorveg og følge denne opp til Øvervatnet. Fra Øvervatnet vil han kjøre på fjellgrunn til egen hytte.

Verneregler:

Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci ble vernet ved Kronprinsregentens resolusjon 20.02.2004.

Formålet med vernet er å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I henhold til verneforskriften for Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci er motorferdsel forbudt i verneområdet, jfr. § 3, punkt 5.1. Transport på barmark som omsøkt er ikke omtalt i verneforskriften. Bevegelsehemmede er ikke spesielt omtalt i verneforskriften og må da vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. I henhold til naturmangfoldlovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom *det ikke strider mot vernevedtakets formål, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*

I henhold til naturmangfoldloven (§ 7) skal prinsippene i loven §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, også når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter forskrifter for verneområder. Prinsippene i §§ 8 -12 gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var prinsippet (§9),

økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

I henhold til nml. § 48 kan det blant annet gjøres unntak fra et vernevedtak dersom *"det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig"*.

Bestemmelsen oppstiller to vilkår som begge må være innfridde for at tillatelse kan gis. Det fremgår av forarbeidene til loven at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette, eller særlig/spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen er ment å kunne benyttes på søknader som gjelder bagatellmessige eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. Særlig bør konsekvensene av en dispensasjon vurderes, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag. Det er et vilkår for å bruke bestemmelsen at tiltaket ikke strider mot formålet med vernet, eventuelt legger grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneverdiene. Bestemmelsen gir dermed anvisning på *en* streng vurdering av om dispensasjon skal gis eller ikke.

Ut fra informasjon hentet fra artskart, naturbase og forarbeidene til verneforskriften foreligger det ikke prioriterte arter, utvalgte naturtyper, turede eller nær truede arter eller naturtyper i det aktuelle området. Både det biologiske mangfoldet og landskapet må imidlertid anses som verdifullt da det er del av grunnlaget for, og formålet med, vernet.

I verneområder, og i utmark for øvrig, er det et nasjonalt mål å begrense motorferdselen til et minimum. I verneområder er det i de fleste tilfeller strengere regler for motorferdsel enn det som følger av motorferdselloven. Barmarkskjøring gir erfaringsvis slitasje og skade på terrenget ved at belter og hjul etterlater seg merker og sår i naturen. Særlig visse naturtyper er utsatt for denne typen skader som f.eks. myr, våtmark og områder med sparsom og vegetasjon som vokser sent. Her kan slike skader etter motorkjøretøy bli permanente, eller meget langvarige.

I forarbeidene (kongelig resolusjon) til opprettelsen av Lyngsalpan landskapsvernområde er omfanget av motorferdsel vurdert. Utforming av verneforskriftene skjer etter de vurderingene som er foretatt i forarbeidene. I forhold til motorferdsel fremgår det av forarbeidene at det ikke skal være adgang til barmarkskjøring, og at det skal utøves en streng praksis. Videre heter det at det er et mål at barmarkskjøring skal reduseres til et minimum. Dette da motorferdsel på barmark vurderes å være skadelig for terrenget, og at slik motorferdsel i stor grad er forbudt. Den eneste adgangen til barmarkskjøring vil være i forbindelse med reindrift der dette skjer i samsvar med en godkjent distriktsplan.

Ved utforming av verneforskriftene legges det ikke særlig vekt på personlige forhold for enkeltindivider, men at det er hensynet til naturverdiene og ivaretagelsen av område som setter rammen for bestemmelsene som fastsettes i forskrift. Det at man har en funksjonshemming er i seg selv ikke tilstrekkelig for å kunne gi grunnlag for dispensasjon etter nml. § 48.

Av øvrige verneverdier må man legge vekt på at allmenhetens mulighet til naturopplevelser er en del av verneformålet, og at disse muligheten vil kunne påvirkes negativt av barmarkskjøringen. Barmarkskjøring vil både redusere den visuelle opplevelsen ved å utøve friluftsliv i området og medføre støy. Det er mange som benytter Elvevollalen til friluftsmål.

Ut fra en vurdering av samlet belastning, må det legges til grunn at en dispensasjon i dette tilfellet kan medføre kjøreskade og være uheldig for verneverdiene og at øvrig belastning derfor må begrenses i størst mulig grad, jf. naturmangfoldloven § 10. Det bør også legges vekt på at en dispensasjon i dette tilfellet vil kunne skape presedens for lignende søknader i fremtiden, både i dette verneområdet og andre sammenlignbare områder.

Det anses som at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke effekter tiltaket vil ha på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i saken, jf. Naturmangfoldlovens § 9.

En vurdering i forhold til naturmangfoldloven §§ 11 og 12 anses som irrelevant i denne sammenhengen.

Vilkåret i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ om at tiltaket ikke kan påvirke verneformålet er dermed ikke oppfylt og dispensasjon til kjøring kan ikke gis. Det vurderes da ikke om tiltaket er i strid med verneverdiene eller om dispensasjon, etter en skjønnsmessig vurdering, bør gis.

Arkivsaksnr: 2020/8045-1

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 18.08.2020 Unntatt

offentlighet: Offl § 24

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	25/20	07.09.2020

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre anmelder brudd på vernebestemmelsene for Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Anmeldelse utarbeides av verneområdeforvalter og godkjennes av styreleder før oversendelse.

Bruk av drone i landskapsvernområdet er forbudt, jf. Verneforskriftens § 3, pkt. 6.2.

Vedtak fattes med hjemmel i vedtektene for Lyngsalpan verneområdestyre punkt 8.5: Verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som verneområdestyret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart.

Saksopplysninger

Det vises til video lagt ut på facebook på siden til Troms i bilder (<https://www.facebook.com/groups/349495561863890/permalink/223587353655940/>) 8. august 2020. Videoen har fått nesten 90 likes, og er blitt delt to ganger. Videoen er tatt med drone og fotografen (Mats Sundby – heretter kalt vedkommende) har selv lagt den ut på facebookside, og skrevet hvor filmen er tatt.

Verneområdeforvalter ble gjort kjent med filmen ved å få tilsendt link til filmen på messenger. Dronefører/fotograf har gjennom kommentarene under filmen blitt gjort kjent med at det ikke er tillatt med bruk av drone i landskapsvernområdet. Filmen ligger likevel fortsatt tilgjengelig på facebookside.

Grunnlaget for avgjørelsen:

Lyngsalpan landskapsvernområde ble opprettet ved Kronprinsregentens resolusjon den 20. februar 2004. Formålet med vernet er å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3, pkt6.2 er unødvendig støy forbudt. Eksempler på dette er motor på modellfly og modellbåter. Listen er ikke uttømmende. Bruk av drone kommer inn under denne bestemmelsen og er derfor forbudt i Lyngsalpan landskapsvernområde.

Vedtekter for Lyngsalpan verneområdestyre punkt 8.5 viser til at verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som verneområdestyret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart.

Vurdering

I Lyngsalpan landskapsvernområde er bruk av drone eller motordrevet modellfly forbudt. I tillegg skal det biologiske mangfoldet i verneområdet tas vare på og allmenheten skal sikres naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Videoen ble lagt ut 8. august 2020 og vedkommende har selv sagt at filmingen ble gjort den kvelden. Vedkommende har i sine kommentarer under innlegget skrevet at han ikke har sett noen skilt om at det ikke er lov å bruke drone i Lyngsalpan landskapsvernområde. Verneområdeforvalterne har satt opp forbudsskilt på stien opp til landskapsvernområdet som viser at det ikke er lov å bruke drone der:

Forbudsskiltet ble satt opp på stien 26/6 2020

Verneområdestyret har på sin hjemmeside og på facebookside laget informasjon om forbudet mot bruk av drone i landskapsvernområdet. Denne informasjonen har også blitt delt på andre sider som f.eks Visit Lyngenfjord sine sider.

Verneforskriften har vært gjeldende siden 20. februar 2004. Det kan derfor ikke anses som noe nytt regelverk. Aktører som opererer innenfor landskapsvernområdet har et selvstendig ansvar å gjøre seg kjent med gjeldende regelverk.

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjoner avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse, eller konkret nytteverdi. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så utfra hensyn til støy, er dette tilfellet lite problematisk. Flygingen har foregått i en periode som ikke er så sårbar i forhold til hekking og yngling. Det kan vurderes som en fordel for vedkommende som har brukt dronen.

Verneområdestyret har i sin forvaltningsplan lagt opp til en streng praksis i forhold til å kunne dispensere til bruk av drone:

Droner: *Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon*

av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrif, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet I perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.

Verneområdestyret for Lyngsalpan gjennomførte sommeren 2017 en brukerundersøkelse på 10 utvalgte stier inn til verneområdet. Tilbakemelding fra besøkende/brukerne er at tilstedeværelse av drone ville være negativt for deres naturopplevelse i verneområdet.

Bruk av drone har de siste årene blitt mer og mer vanlig, både til profesjonell bruk og til privat bruk (hobby-formål). Utviklinga har ført til en stor økning i bruk av droner i naturen, og ønske om bruk av drone i nasjonalparker og andre verneområder. Å overholde regelverket på dronebruk kommer til å bli/er en stor utfordring i Lyngsalpan landskapsvernområde. Det er derfor viktig å slå ned på tilfeller som man blir gjort kjent med. Dette vil kunne virke preventivt slik at forbudet blir bedre kjent blant allmenheten.

Konklusjon: Etter samlet vurdering mener forvalter at verneområdestyret skal vurdere å anmelde forholdet. Å anmelde forholdet vil ha sterk allmennpreventiv virkning.

Det er gitt prinsipielle føringer om at den som først blir oppmerksom på forholdet «eier» saken, og har ansvar for eventuell anmeldelse. Etersom det var verneområdeforvalter som oppdaget forholdet blir det opp til verneområdestyret å levere anmeldelse.

Saksframlegget er unntatt offentlighet i henhold til offentlighetslovens § 24, 2 ledd hvor det står at:

«Det kan gjerast unntak frå innsyn for melding, tips eller liknande dokument om lovbrøt frå private. Andre dokument om lovbrøt, blant anna melding og tips frå offentlege organ, kan det gjerast unntak frå innsyn for inntil saka er avgjord»

Saken er u.off. så lenge en anmeldelse er aktuell, og inntil en evt. anmeldelse er vurdert av påtalemyndighet.

Arkivsaksnr: 2020/746-20

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 26.08.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	26/20	07.09.2020

Forvalters innstilling

Saksopplysninger

Vurdering

**Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde**

Lyngen Røde kors
v/ Runo Berglund

9060 LYGSEIDET

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VAR REF.: 2020/3978 -

DATO: 20.04.2020

Søknad om bruk av drone til testing av underhengende skredsøker i Lyngsalpan landskapsvernområde

Vedtak

Etter samlet vurdering, og gitte delegeringer, gis det med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 48, jfr. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av drone i Lyngsalpan landskapsvernområde i forbindelse med testing av underhengende skredsøker til drone. Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for Lyngen røde kors og fører Runo Berglund.
- Dispensasjonen gjelder til 3. mai 2020, fortrinnsvis i Kvalvikfjellet. Meld til forvalter dersom annet område skal benyttes.
- Dyre- og fuglelivet må ikke forstyrres og dersom det oppdages rovfugl i nærheten skal dronen tas ned. Flyging må ikke skje ved fjell- eller berghyller.
- Dispensasjonen gjelder kun i områder det har gått snøskred
- Under bruk av dronen skal det tas hensyn til eventuelt andre brukere av området slik at de blir forstyrret minst mulig.
- Dispensasjonen skal medbringes under bruk av drone i landskapsvernområdet

Tiltaket er ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at det skal kunne gis en dispensasjon og føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Det forutsettes at øvrige nødvendige tillatelser er på plass før flyvning.

Bakgrunn

Lyngen røde kors er deltager i ett pilotprosjekt sammen med Lavair som er leverandør av underhengende skredsøker til drone. De har en prototype underheng til utprøving i Lyngen, der Runo Berglund er operatør av farkosten.

Røde kors ønsker nå å komme seg ut i reelt skredterreng for å hente inn erfaring der de også må forholde seg til vertikale hindringer. De ønsker å teste ut søkeren i områder med selvutløste skred med store hindringer og blokker for å hente inn erfaring før underhenget skal sendes inn i løpet av våren 2020. Kvalvikfjellet ville passet utmerket da der er ett eldre skred med litt volum som har gått tidligere i vinter. Dronen vil under flyvning i skred ikke fly høyere enn 10- 15 meter over bakken. Det er tilstrekkelig med 2 økter da de må ned for å lade opp enhetene. Det er ønske om tilatelse til å operere drone frem til 3 mai 2020 da det må være rette forhold som vind, sikt osv.

Verneregler:

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftens § 3, pkt 6 – forurensing:

6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter. Listen er ikke uttømmende

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Vurdering

Lov om motorferdsel i utmark omfatter ikke droneflyving. Droner er likestilt med modellfly, så i verneforskrifter hvor det er ulovlig å fly med modellfly og liknende gjenstander, er droneflyving forbudt. Der det kun står at motorferdsel er forbudt, er det i utgangspunktet ikke ulovlig å fly med drone.

I verneforskriftene til Lyngsalpan lvo er det forbudt med unødvendig støy, eksempler er motor på modellfly og lignende. Herunder vil dermed bruk av drone i landskapsvernområde komme. En elektrisk drone er imidlertid knapt hørbar på noen meters avstand så støy som følge av dronebruk vil ikke være særlig problematisk.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «*ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig*». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «*dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig*». Dispensasjon *må* heller ikke gis om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruksjer fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

En dispensasjon i dette tilfellet vil ikke ha noen negativ påvirkning på landskapet, kulturminner eller det biologiske mangfoldet og kulturmiljøet. En tillatelse vil imidlertid kunne forstyrre den allmenne ferdselen. Det antas imidlertid at dette vil være i et så lite omfang at det ikke er et problem, og således ikke i strid med verneformålet.

Lyngsalpan er svært mye besøkt på vinterstid. Det er svært mange turister som besøker området, og en god beredskap er svært viktig.

Friluftsliv er en del av verneformålet og det legges vekt på at forebyggende redningstjeneste er viktig for allmennhetens friluftslivsutøvelse. En dispensasjon i dette tilfellet vil derfor ikke være i strid med friluftslivsperspektivet. Den støyen som dette medfører vil være av forbigående karakter som ikke setter varige spor.

Alle søknader skal også vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12. Søknaden omfatter et stort område og vil kunne forstyrre dyrelivet dersom en ikke tar spesielle hensyn. Det vil på senvinteren og tidlig vår være rovfugler som hekker på flere av områdene. Det må derfor tas spesielle hensyn og kun benytte dronen over selve skredet. Berg- og fjellhyller må unngås. Frstyrrelser kan medføre at foreldrepåret forlater reiret og egg/unger fryser i hjel. Rovfuglene kan også anse dronen som en fiende og forsøke å angripe den, noe som kan skade fuglen.

Etter en samlet vurdering konkluderes det at bruk av dronen til dette formålet ikke vil være i strid med verneformålet og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Det vurderes dit hen at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til at det skal kunne gis en dispensasjon, jfr. naturmangfoldlovens

§ 8. Det vil imidlertid settes vilkår for å skåne dyre- fuglelivet. Naturmangfoldlovens § 9, føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

En dispensasjon i dette tilfellet vil ikke automatisk føre til at slike dispensasjoner kan gis i andre landskapsvernområder/nasjonalparker. Lyngsalpan er spesiell både med tanke på topologi og antall besøk. Ingen andre verneområder i Troms er så mye besøkt, eller har like stort behov for et hjelpekorps i beredskap som kan rykke ut til ulykker i bratt ulendt terreng raskt. En dispensasjon vil ikke sette presedens for alle søknader til samme formål.

Den samledebelastningen i området vil ikke bli så stor at en dispensasjon ikke kan gis, jfr. naturmangfoldlovens § 10.

En vurdering etter naturmangfoldlovens § 11 og 12 anses ikke som relevant i dette tilfellet.

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Lyngen kommune	Strandveien 24	9060	LYNGSEIDET
Fylkesmannen i	Statens Hus	9800	VADSØ
Troms og Finnmark			

Tore Gunnar Figenschau
Signaldalsveien 524
9046 OTEREN

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2020/6393 - 432.2

DATO: 15.06.2020

Innvilget søknad om bruk av drone over Steindalsbreen i Lyngsalpan landskapsvernområde

Vedtak

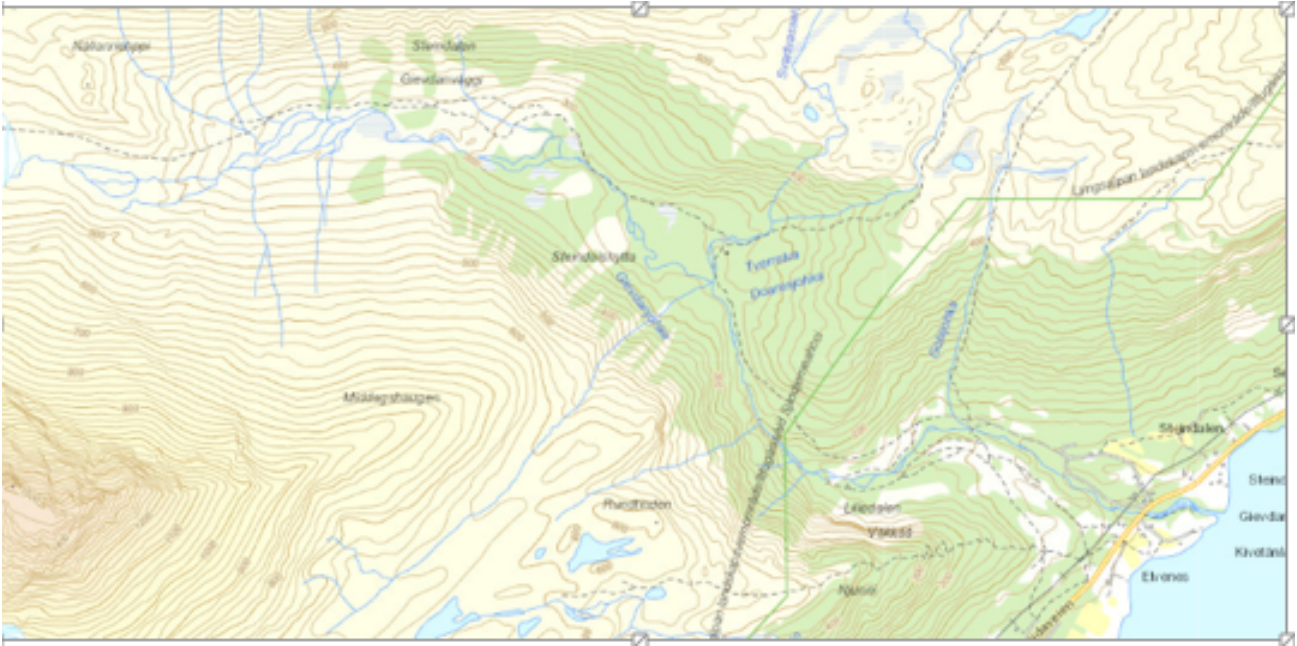
Saken er i medhold av gitte delegasjoner behandlet administrativt. Det gis i medhold av naturmangfoldlovens § 48 dispensasjon til Tore Figenschau til å benytte drone til filming på Steindalsbreen i august 2020. Dispensasjonen er gitt med vilkår:

- Dispensasjonen gjelder i Steindalen, se kart i saksframlegg.
- Under bruk av dronen skal det tas hensyn til eventuelt andre brukere av området slik at de blir forstyrret minst mulig.
- Søker må følge regler om droneflyging gitt i «Forskrift om luftfartøy som ikke har fører om bord mv».
- Dersom det observeres rovfugl i lufta under flyging, skal dronen straks settes på bakken.
- Dispensasjonen skal være med under flyging/filming, og den skal vises til oppsynet hvis dette kreves.

Tiltaket er ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at det skal kunne gis en dispensasjon. Føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Bakgrunn

Fylkesmannen i Troms og Finnmark har mottatt en søknad om dispensasjon til bruk av drone til filming over Steindalsbreen. Fylkesmannen har videresendt søknaden til verneområdestyret. Figenschau skal lage en film på vegne av Storfjord kommune. I Steindalen skal filmingen foregå over Steindalsbreen i forbindelse med guidede turer. Bruk av drone til filming er planlagt gjennomført i august.

Regelverk:

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftenes § 3, pkt.6. Forurensing 6.1 Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet. **6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter. Listen er ikke uttømmende.**

I verneområder reguleres det for motorisert ferdsel. Alle verneforskrifter er tilpasset det området det gjelder for. Det finnes ikke noe fasitsvar på om bruk av drone i et vernet område er lov, eller ikke. Dette varierer med formålet med vernet for hvert enkelt område.

Lov om motorferdsel i utmark omfatter ikke droneflyving. Droner er likestilt med modellfly, så i verneforskrifter hvor det er ulovlig å fly med modellfly og liknende gjenstander, er droneflyving forbudt. Der det kun står at motorferdsel er forbudt, er det i utgangspunktet ikke ulovlig å fly med drone. I verneforskriftene til Lyngsalpan lvo. er det forbudt med unødvendig støy, eksempler er motor på modellfly og lignende, jfr.§ 3, pkt. 6.2. Herunder vil dermed bruk av drone i landskapsvernområde komme. En elektrisk drone er imidlertid knapt hørbar på noen meters avstand så støy som følge av dronebruk vil ikke være særlig problematisk.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis

om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruksjer fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Den omsøkte bruken av drone kommer ikke inn under sikkerhetsmessige hensyn eller vesentlige samfunnsinteresser. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Søknaden må derfor vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles:

«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48.

Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet I perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så utfra hensyn til støy, er tiltaket lite problematisk. Dersom en unngår sårbare viltbiotoper som f.eks. rovfuglreir og holder god avstand til vilt som oppholder seg i området, vil bruk av drone trolig ikke ha særlig innvirkning på biologiske verneverdier. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare områder ovenfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året.

I forhold til siste ledd i formålsparagrafen: *«Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»* har man fått tilbakemeldinger fra flere som føler at dronofilmning av andre medfører reduksjon av følelsen å være i et uberørt område, noe som er forventet når man er i et verneområde. Det er derfor svært viktig å vise respekt for andre som ferdes i fjellet, og unngå fly nært eller filme privatpersoner som ikke er forespurt på forhånd.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt opp til at det kan dispenseres til bruk av drone til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. I dette tilfellet er det filming av guidede turer på Steindalsbreen på

oppdrag fra Storfjord kommune som vil bruke det til informasjon om kommunen. Bruk av dronen til filming i dette tilfellet anses derfor som at det har en konkret nytteverdi.

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens §§ 8-12: En drone er et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl og vilt, noe som vil kunne være svært uheldig i hekke- og ynglesesongen. Dersom man unngår å fly nært sårbare viltbiotoper som f.eks rovfuglreir, og tar ned dronen dersom det dukker opp rovfugl etter andre sårbare viltarter, vil bruk av drone ha relativt liten direkte påvirkning på de biologiske verneverdiene. Det kan være fredet rovfugl i dette området, men fuglene ligger ikke lenger på reiret og hekkelokalitetene er ikke lenger så sårbare for forstyrrelser. Området benyttes imidlertid til næringssøk og kan bli skremt av en drone.

§ 9 – føre-var-prinsippet. Kunnskapen anses som god nok til å kunne behandle søknaden og føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder Det er viktig å avgrense bruk av droner for filming i landskapsvernområdet til tiltak som kan være av allmenn interesse. Det kan ikke dispenseres til rent private tiltak som skaper uheldig presedens i og med at man kan vente mange lignende søknader til samme formål. Tiltaket medfører ikke miljøforringelse og nml. §11 blir derfor ikke vurdert som relevant. §12 gir føringer om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Bruk av drone er mye mindre miljøbelastende enn andre motoriserte hjelpemiddel. Dette anses ikke særlig relevant i denne sammenhengen.

Konklusjon

På bakgrunn av vurderingen ovenfor kan søknaden om dispensasjon innvilges.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Storfjord kommune	Oldersletta 1	9046	OTEREN

Kartverket

Deres ref.

Vår ref.
19/774-10/PKE

Dato
27.08.2020

Kartverket – kvensk navn på Lyngsalpan – endelig tilråding

Da Lyngsalpan landskapsvernområde blei oppretta i 2004, blei det vedtatt norsk og samisk navn på verneområdet, men det har i ettertid også kommet ønske om et kvensk navn. Klima- og miljødirektoratet har bedt Miljødirektoratet utrede dette spørsmålet, og direktoratet kontakta verneområdestyret om en uttalelse. Verneområdestyret ønska i sin tur mer informasjon om kvenske navn på området, og tok i brev av 20.01.2020 kontakt med den kvenske navnetjenesten i Språkrådet om dette.

Fjellområdet Lyngsalpan har ikke noe vedtatt kvensk navn, og ettersom navnet på verneområdet vil bli et sekundærnavn til navnet på fjellområdet, måtte det reises navnesak på fjellområdet før kvensk navn på landskapsvernområdet kan vedtas. Språkrådet reiste denne saka i brev av 02.03.2020 til de involverte kommunene (Lyngen, Tromsø, Storfjord og Balsfjord), ga foreløpig tilråding om det kvenske navnet *Ykeänkaisat*, og ba kommunene gjennomføre høring om dette.

Innen 15.08.2020 hadde tre av kommunene – Lyngen, Tromsø og Storfjord – gjennomført høringer og levert tilbakemeldinger. Språkrådet har vurdert dette som tilstrekkelig grunnlag for å herved kunne gi ei endelig tilråding.

Tromsø kommune og Storfjord kommune hadde ikke mottatt noen innspill i løpet av sine høringer, mens Lyngen kommune hadde mottatt to innspill, ett fra Lyngen kvensk-finsk forening og ett fra privatpersonen Marie Konstanse Skogstad. I begge innspillsbrevene argumenteres det for at navnet *Ykeänvaarat* bør velges framfor *Ykeänkaisat*. Språkrådet har ingen innsigelser mot disse ønskene, og vil derfor komme med følgende endelige tilråding for kvensk navn på Lyngsalpan:

Ykeänvaarat

Ut fra denne tilrådinga vil vi så tilrå følgende navn på Lyngsalpan landskapsvernområde:

Yykeänvaaroin suojeluala

Språkrådet ber herved Kartverket om å gjøre vedtak i saka om navn på fjellområdet Lyngsalpan, og underrette Miljødirektoratet og Verneområdestyret for Lyngsalpan når et vedtak foreligger.

Vennlig hilsen

Irene Andreassen
navnekonsulent

Daniel Gusfre Ims
seksjonssjef

Pål Kristian Eriksen
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Kartverket

Kopi til:

Balsfjord kommune
Fylkesmannen i Troms og
Finnmark
Lyngen kommune
Miljødirektoratet
Sametinget
Storfjord kommune
Tromsø kommune

Fra: Pål Kristian Eriksen[Pal.Eriksen@sprakradet.no]

Sendt: 27. aug 2020 15:06:57

Til:

Kopi: Postmottak FMTF

Tittel: 19/774-10 Kartverket - kvensk navn på Lyngsalpan - endelig tilråding

Se vedlagte saksdokumenter.